

ที่ ชย ๐๐๓๗.๕/๑๕๒๙๘

ศาลากลางจังหวัดชัยภูมิ
ถนนทักษิณ ชย ๓๖๐๐๐

๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

เรื่อง ทหารือการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ และนายกเทศมนตรีเมืองชัยภูมิ

พร้อมนี้ ขอส่งสำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๓๓๕๙ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๓ กรณีกระทรวงมหาดไทยได้ตอบข้อหารือของกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน กรณีของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จะถือว่าสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ยังคงมีสถานะเป็นโรงเรียนสาธารณะตามมาตรา ๙ (๓) แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕ หรือไม่ อย่างไร มาเพื่อให้อำเภอแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบต่อไป สำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ และเทศบาลเมืองชัยภูมิ ขอแจ้งมาเพื่อทราบเช่นกัน รายละเอียดตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาพร้อมนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายวินัย ประไพพิศ)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ
กลุ่มงานการเงินบัญชีและการตรวจสอบ
โทร/โทรสาร ๐-๔๔๘๑-๓๒๕๗

Handwritten notes and signatures in the top left corner.

ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๓๓๕๙

ศาลากลางจังหวัดชัยภูมิ
รับที่ ๒๐๔๒๓
รับวันที่ ๒๘ พ.ย. ๒๕๕๓

กรมการปกครองและค.พ.๑๑
กรม ๔๑๗๖

กระทรวงมหาดไทย พ.ย. ๒๕๕๓

ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๓

สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ

เลขที่ ๑๔๒๗๙

รับที่ ๒๘ พ.ย. ๒๕๕๓

เรื่อง ทหารือการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือกรุงเทพมหานคร ที่ กท ๑๓๐๒/๒๔๑๔ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓

ด้วยกรุงเทพมหานครได้ทหารือเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน กรณีของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ซึ่งตามพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕ วรรคสอง ได้บัญญัติให้สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังมีฐานะเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐซึ่งไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการและกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และไม่ใช่วิสัยสาคิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น จะถือว่าสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังยังคงมีสถานะเป็นโรงเรียนสาธารณะตาม มาตรา ๙ (๓) แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕ หรือไม่ อย่างไร รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ได้บัญญัติให้เรียกเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินจากทรัพย์สินทุกประเภท โดยบัญญัติให้ทรัพย์สินบางประเภทตามที่กำหนดในมาตรา ๙ ได้รับการยกเว้นไม่ต้องอยู่ในบังคับเรื่องภาษีโรงเรือนและที่ดิน

สำหรับกรณีตามข้อหารือนี้ เป็นประเด็นอันเกี่ยวกับมาตรา ๙ (๒) ซึ่งยกเว้นให้ทรัพย์สินของรัฐบาลที่ใช้ในกิจการของรัฐบาลหรือสาธารณะและทรัพย์สินของการรถไฟแห่งประเทศไทยที่ใช้ในกิจการการรถไฟโดยตรง และใช้เฉพาะในการศึกษา เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ที่ดินและโรงเรือนของสถาบันฯ เป็นที่ราชพัสดุ ทรัพย์สินของสถาบันฯ จึงเป็นทรัพย์สินของรัฐบาลตามมาตรา ๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดินฯ และมีปัญหาที่จะต้องวินิจฉัยต่อไปว่า ทรัพย์สินที่เป็นของรัฐบาลนั้นได้ใช้ในกิจการของรัฐบาลหรือสาธารณะหรือไม่ ซึ่งในประเด็นนี้คณะกรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๑ ได้เคยให้ความเห็นไว้ตามเรื่องเสรีจที่ ๖๔๙/๒๕๕๐ เรื่อง ภาระการเสียภาษีโรงเรือนและที่ดินของสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทยว่า “นับแต่มีการปฏิรูประบบราชการเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๕ เป็นต้นมา องค์การภาครัฐได้เปลี่ยนแปลงรูปแบบไปจากเดิม กล่าวคือ แต่เดิมส่วนราชการเท่านั้นจะเป็นผู้ปฏิบัติการกิจของรัฐโดยไม่มีคำตอบแทน แต่ในปัจจุบันภายหลังการปฏิรูประบบราชการ นอกจากส่วนราชการแล้ว หน่วยงานของรัฐในรูปแบบอื่นๆ ยังได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติการกิจของรัฐเช่นเดียวกับส่วนราชการด้วย เช่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หน่วยบริการรูปแบบพิเศษ เป็นต้น การที่จะพิจารณาว่ากิจการใดเป็นกิจการของรัฐบาลหรือไม่ จึงต้องพิจารณาการกิจนั้นๆ ว่าเป็นการกิจของรัฐหรือไม่ ถ้าการกิจใดเป็นการกิจของรัฐ แม้รัฐบาลจะมอบให้

/หน่วยงาน...

หน่วยงานในรูปแบบอื่นที่มีใช้เป็นส่วนราชการ เป็นผู้ดำเนินการ ก็อาจอยู่ในความหมายของมาตรา ๙ (๒) คือเป็นกิจการของรัฐบาลได้” สำหรับกรณีนี้เมื่อตามมาตรา ๕ และมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐซึ่งไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมาย ว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และไม่ใช่วิสัยวิสาขาที่ตามมาตรา ๖๐ (๕) แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดว่า ให้รัฐจัดสรรงบประมาณแผ่นดินให้การศึกษาระดับอุดมศึกษาในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปให้สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคล และเป็นสถานศึกษาในกำกับของรัฐ หรือองค์การมหาชน ดังนั้น การใช้ประโยชน์ในกิจการของสถาบันฯ จึงเป็นการใช้ประโยชน์ในกิจการของรัฐบาล และได้รับยกเว้นภาษีโรงเรือนและที่ดินตามมาตรา ๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดินฯ อีกทั้งการที่สถาบันฯ ยังเป็นสถานศึกษาและวิจัย ที่มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาค้นคว้าวิจัยและพัฒนาประยุกต์ความรู้และเทคโนโลยี และส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง โดยมีภารกิจด้านการสอน วิจัยให้บริการวิชาการแก่สังคม และทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม ย่อมถือได้ว่าทรัพย์สินของสถาบันเป็นทรัพย์สินของโรงเรียนสาธารณะ ซึ่งกระทำกิจการอันมิใช่เพื่อเป็นผลกำไรส่วนบุคคล และใช้เฉพาะในการศึกษา ตามความหมายในมาตรา ๙ (๓) แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดินฯ ด้วย

ส่วนประเด็นที่สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้นำทรัพย์สินของสถาบันไปให้เอกชนเช่าเพื่อประกอบการร้านค้า ร้านอาหารและบริการอื่นๆ นั้น เห็นว่า การที่สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้นำทรัพย์สินของสถาบันไปให้เอกชนเช่าเพื่อประกอบการร้านค้า ร้านอาหาร และบริการอื่นๆ ถึงแม้ว่าสถานที่ตั้งร้านค้า ร้านอาหาร และบริการอื่นๆ ดังกล่าวจะเป็นทรัพย์สินของสถาบันฯ ซึ่งถือว่าเป็นทรัพย์สินของรัฐบาล แต่การดำเนินกิจการเช่นนั้น ก็มีใช้การดำเนินกิจการเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของรัฐ จึงมิใช่การใช้ทรัพย์สินของรัฐบาลในลักษณะที่เป็นกิจการของรัฐบาลหรือสาธารณะตามมาตรา ๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดินฯ จึงไม่ถือว่าเป็นทรัพย์สินของรัฐบาลที่ใช้ในกิจการของรัฐบาลหรือสาธารณะที่จะได้รับยกเว้นภาษีโรงเรือนและที่ดินตามมาตรา ๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕ และยังไม่ถือว่าเป็นทรัพย์สินของสถาบันดังกล่าวเป็นทรัพย์สินของโรงเรียนสาธารณะ ซึ่งกระทำกิจการอันมิใช่เพื่อเป็นผลกำไรส่วนบุคคล และใช้เฉพาะในการศึกษา ตามมาตรา ๙ (๓) แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดินฯ ด้วย ดังนั้น ประเด็นที่สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้นำทรัพย์สินของสถาบันไปให้เอกชนเช่า เพื่อประกอบการร้านค้า ร้านอาหาร และบริการอื่นๆ จึงไม่ได้รับยกเว้นภาษีโรงเรือนและที่ดินตามมาตรา ๙ (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดินฯ ทั้งนี้ โดยเทียบเคียงตามแนวความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา ครั้งที่ ๗ เรื่องเสรีที่ ๓๙๖/๒๕๔๐ เรื่อง การเสียภาษีโรงเรือนและที่ดินของทางหลวงสัมปทาน

ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๓ เรื่องเสร็จที่ ๒๙๕/๒๕๔๖ เรื่อง ทบทวนข้อหาหรือการจัดเก็บ
ภาษีโรงเรือนและที่ดินสำหรับอาคารศูนย์ฝึกปฏิบัติวิชาการท่องเที่ยวและสนามกอล์ฟของสถาบันราชภัฏรำไพ
พรรณี และความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๑๒ เรื่องเสร็จที่ ๔๓๒/๒๕๔๙ เรื่อง การจัดเก็บภาษี
โรงเรือนและที่ดินกรณีสำนักงานตำรวจแห่งชาติใช้อาคารเปิดเป็น สหกรณ์ร้านค้า และกรมแพทยทหารบกใช้
พื้นที่ภายในบริเวณกรมแพทยทหารบก เปิดเป็นสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิมล ตรีพงษ์)

ผู้ว่าการสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น
ส่วนนโยบายการคลังและพัฒนารายได้
โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๔๒

กระทรวงมหาดไทย
 กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวง
 วันที่ - 2 ส.ค. 2553
 เลขรับ 19406
 กรุงเทพมหานคร

ที่ กท ๑๓๐๒ / ๒๒๑๕

๑๓๑ ถนนดินสอ กทม. ๑๐๒๐๐

๒ ๑ ส.ค. 2553
 กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
 เลขที่ 32034
 วันที่ ๒ ส.ค. 2553
 ๒๓๗

เรื่อง การขอการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕ มาตรา ๕ (๓) 1/16
 ๒. พระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พ.ศ. ๒๕๕๑ 2/53

ด้วยพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕ วรรคสองได้บัญญัติให้สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังมีฐานะเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐซึ่งไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการและกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และไม่เป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น

กรุงเทพมหานครพิจารณาแล้วเห็นว่าก่อนพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พ.ศ. ๒๕๕๑ มีผลใช้บังคับ ทรัพย์สินของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังเป็นทรัพย์สินของรัฐประเภทโรงเรียนสาธิตฯ ซึ่งกระทำการอันมิใช่เพื่อเป็นผลกำไรส่วนบุคคลและใช้เฉพาะในการศึกษา จึงได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีโรงเรือนและที่ดินตามมาตรา ๕(๓) แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ส่วนทรัพย์สินที่สถาบันนำไปให้บุคคลภายนอกเช่าเพื่อประกอบการร้านค้า ร้านอาหาร และบริการอื่น ๆ ถือว่าเป็นการดำเนินการในลักษณะประกอบธุรกิจการค้า จึงเป็นทรัพย์สินที่มีได้ใช้เฉพาะในการศึกษา จึงไม่ได้รับการยกเว้นภาษีโรงเรือนและที่ดินตามมาตรา ๕(๓) แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว แต่ปัจจุบันนี้เมื่อพิจารณาตามพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พ.ศ. ๒๕๕๑ เห็นว่าตามมาตรา ๕ วรรคสองของพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้กำหนดให้สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังมีฐานะเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐซึ่งไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการและกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และไม่เป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น

ในการนี้...

ในการนี้ กรุงเทพมหานครจึงขอหารือว่าสถานะของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังยังมีสถานะเป็นสถานศึกษาที่จัดให้มีการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาที่ถือว่าเป็นโรงเรียนสาธารณะตามมาตรา ๕(๑) แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๖๕ หรือไม่ อย่างไร

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาวินิจฉัยข้อหารือดังกล่าวด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายพงศ์ศักดิ์ สุ่มสันต์)
ปลัดกรุงเทพมหานคร

สำนักการคลัง

กองรายได้

โทร. ๐ ๒๒๒๔ ๘๒๖๕

โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๖๒๑๕